

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/296/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112224764
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112224764.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej, členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: O. Z., bytom Š. X, XXX XX G., občan Z., zastúpený: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., advokát, so sídlom Sartorisova 10, Bratislava, IČO: 47232765, v mene spoločnosti koná: JUDr. Ivan Syrový, PhD., advokát, proti odporcovi: Z. F. - O. S. Z. F., A. X, N., o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím/ nesprávnym úradným postupom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 4. marca 2013, č.k. 11C 146/2012-54, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ohľadom zaplatenia istiny 548,80 Eur, vrátane príslušenstva a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e.**

Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi na účet právneho zástupcu navrhovateľa trovy odvolacieho konania vo výške 53,19 Eur do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa v napadnutej časti uložil odporcovi povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 548,80 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne z tejto sumy od 20.07.2012 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 159,15 Eur na účet jeho právneho zástupcu. Rozhodol tak so zreteľom na ustanovenia § 27 ods. 1, § 1 až 6 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 15 a 17 uvedeného zákona, § 442 a 443 Občianskeho zákonníka, ako aj s poukazom na čl. 36 ods. 3 a 4 Listiny základných práv a slobôd. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že v konaní pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že uznesením vyšetrovateľa PZ, Ministerstva vnútra SR, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby, 3. Inšpekčné oddelenie ČVS: UIS - 120/IOS - V 2007 zo dňa 07.05.2008 bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie navrhovateľovi pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ TZ formou spolupáchateľstva na tom skutkovom základe, že dňa 10.03.2006 v presne nezistenom čase v popoludňajších hodinách v budove OO PZ Krupina počas služby pri preverovaní oznámenia S.G. požil proti osobe M.G. násilie tak, že bitím nútil priznať sa k trestnej činnosti, ktorej sa nedopustil. Uviedol, že proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal navrhovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry sp.zn. OPV 184/07-26 zamietnutá ako nedôvodná, a však následne rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 01.04.2009 so sp.zn. 3T 140/2008 bol navrhovateľ spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok, pre ktorý bol navrhovateľ stíhaný, sa stal, s tým, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29.07.2009 so sp.zn. 3To 185/2009 bolo zamietnuté odvolanie vojenského obvodného prokurátora voči predmetnému rozsudku a teda navrhovateľ bol právoplatne spod obžaloby oslobodený. Súd prvého stupňa konštatoval, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľovi v súvislosti s uvedeným trestným konaním vznikli trovy v žalovanej výške, a to titulom

trov právneho zastúpenia, a že navrhovateľ sa žiadosťou zo dňa 28.03.2012 o predbežné prerokovanie nároku obrátil na odporcu s nárokom na náhradu žalovanej škody a ktorej odporca listom zo dňa 19.07.2012 nevyhovel a poučil navrhovateľa o možnosti domáhať sa nároku súdnou cestou.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na nutnosť aplikovania zák.č. 514/2003 Z.z. na daný prípad, keďže k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia došlo za jeho účinnosti a nedokonalosť zák.č. 514/2003 Z.z. pre posudzovanie pasívnej legitímácie odporcu v danom konaní, spočívajúcu v tom, že pokiaľ ide o trestné konanie, zákon účinný v čase vydania nezákonného rozhodnutia dával možnosť pasívnej legitímácie až trom ústredným orgánom štátnej správy, a to MS SR, MV SR a aj GP SR. Uviedol, že vo všeobecnosti pri náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v trestnom konaní štát zastupuje MS SR, avšak iba pokiaľ zák.č. 514/2003 Z.z. neustanovuje inak. Tento však (účinný v čase vydania relevantného rozhodnutia vyšetrovateľa) podľa prvostupňového súdu v ust. § 4 ods. 1, písm. b/ stanovuje ako orgán konajúci za štát odporcu, ak škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán PZ. Mal za to, že subjektom zodpovedným za vznik škody je štát a nemôže byť na ťarchu účastníkovi konania (poškodenému) nedokonalosť právnej úpravy pokiaľ ide o jeho zastupovanie. Práve z uvedeného dôvodu podľa názoru súdu prvého stupňa zákon v ust. § 15 ods. 2 stanovuje, že ak štátny orgán, na ktorý sa poškodený obrátil so svojou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, sa necíti byť oprávnený konať v mene štátu, je povinný bezodkladne takúto žiadosť postúpiť príslušnému orgánu a informovať o tom žiadateľa. Uvedené však odporca neurobil a nárok predbežne prerokoval sám so zamietavým stanoviskom. Uviedol, že pochybenie, resp. omyl v označení orgánu verejnej moci v danom prípade nemôže byť interpretovaný pri nedokonalosti právnej úpravy v neprospech jednotlivca (poškodeného). Prerokovaním nároku navrhovateľa si odporca v danom prípade podľa prvostupňového súdu založil svoju pasívnu legitímáciu v spore. Mal za to, že na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v zmysle novely zák.č. 514/2003 Z.z. účinnej od 01.01.2013 je odporca oprávnený zastupovať štát len vtedy, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán PZ a ak prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu PZ a nepodal vo veci obžalobu, inak je zastupujúcim orgánom štátu Generálna prokuratúra a poukázal na účinnosť novely až od 01.01.2013 a skutočnosť, že neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia a teda za uvedenej situácie platí vzhľadom na zásadu právnej istoty a a na zákaz retroaktivity, že predmetná novela sa vzťahuje len na konania začaté po jej účinnosti. Inak by podľa názoru súdu prvého stupňa došlo k zmene podmienok v priebehu konania, čo narušuje princíp právnej istoty garantovaný Ústavou SR. Uviedol, že bolo potrebné ustáliť, že ak nezákonné rozhodnutie bolo vydané pred novelou zák.č. 514/2003 Z.z. účinnou od 01.01.2013, ak orgán zastupujúci štát pred touto novelou nárok pri prerokovaní neuznal a odkázal navrhovateľa na súd a k podaniu žaloby došlo pred touto novelou, je daná pasívna legitímácia odporcu v tomto konaní.

Ďalej súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody a príčinná súvislosť a že pre vznik zodpovednosti sa predpokladá, aby sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. Uznesenie, od ktorého navrhovateľ odvíja svoj nárok, nebolo pre nezákonnosť zrušené, avšak navrhovateľ bol spod obžaloby právoplatne oslobodený, s tým, že následne už nie je daná možnosť poškodenému podať odvolanie proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Podľa prvostupňového súdu každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe musí byť odčinená, a teda zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle § 6 relevantného zákona rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, keďže predpoklad o spáchaní trestného činu nebol potvrdený. Negatívne vymedzenie, kedy poškodený nemá právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o vine a treste a podľa neho, jednoznačne upravuje § 8 ods. 6 zákona a je to v prípade, ak si obvinenie poškodený zaviniel sám alebo ak bol spod obžaloby oslobodený pre nedostatok jeho trestnej zodpovednosti, alebo ak mu bola udelená milosť, alebo ak bol trestný čin amnestovaný.

Pri rozhodovaní nároku navrhovateľa neposudzoval účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia v súvislosti s nutnou obhajobou, ale posudzoval zmenšenie majetku navrhovateľa v príčinnej súvislosti s relevantným uznesením a konštatoval, že nebyť nezákonne vedeného trestného stíhania voči osobe navrhovateľa, nemusel by vynaložiť zo svojho majetku peniaze na zaplatenie advokáta. Poukázal na to, že už zákonodarca zvolil metódu explicitného zahrnutia nákladov konania pod pojem škody v zákone č. 514/2003 Z.z. Uviedol, že je nepochybné, že nezákonné stíhanie navrhovateľa vyvolalo zo

strany pôvodne obvineného procesné úkony smerujúce k odstráneniu pre neho nežiaducich právnych dôsledkov, teda náklady vedúce k zastaveniu stíhania a k oslobodeniu spod obžaloby sú v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia a že náklady konania vedúceho k oslobodeniu spod obžaloby a k zastaveniu trestného stíhania boli primeraným a nutným krokom k dosiahnutiu spravodlivosti, a to krokom vynúteným postupom štátu a je potrebné, aby štát chápal predmetné náklady ako náklady vynaložené v záujme právneho štátu samého. Vyslovil, že začlenením Listiny základných práv a slobôd do nášho právneho poriadku ústavným zákonom č. 23/1991 Z.z. všetky zákony musia byť v súlade s touto Listinou a teda nemožno aplikovať ich výklad, ktorý by bol v rozpore s jej ust. § 36 ods. 3. Listina v čl. 36 ods. 3 totiž priznáva každému právo na ochranu pred následkami nezákonného rozhodnutia súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Jeho cieľom je podľa prvostupňového súdu poskytnutie náhrady škody tým, ktorým bola nezákonným či nesprávnym postupom orgánov štátu škoda spôsobená. Odsek 4 potom odkazuje na zvláštny zákon, a to zák.č. 514/2003 Z.z., ktorý nemôže samotný nárok na náhradu škody negovať, t.j. nemôže poprieť predmetné ústavou zaručené základné právo občana. Preto ústavne konformným výkladom zák.č. 514/2003 Z.z. je potrebné pod nárok na náhradu škody zahrnúť i nárok na náhradu nákladov konania vynaložených na oslobodenie spod obžaloby či zastavenie trestného stíhania vyvolaného nezákonným rozhodnutím. Opačný výklad, podľa ktorého by jeden z dôsledkov konania orgánov verejnej moci, a to náklady konania vedúceho k jeho reparácii, niesol poškodený, vytváral prostredie nezodpovednosti štátu za opatrenia, ktorými vznikla občanom na ich právach ujma. Preto ak ústavný predpis zakotvuje základné právo „každého“ na náhradu škody, nemožno než dospieť k záveru, že uvedené právo prináleží aj navrhovateľovi. Vzhľadom na to a s poukazom na ust. § 18 ods. 1, 2, 3 zák.č. 514/2003 Z.z. súd prvého stupňa priznal navrhovateľovi náhradu škody vo výške 548,80 Eur, o ktorú sumu sa zmenšil jeho majetok v súvislosti s vedením nezákonného trestného stíhania, taktiež nárok na príslušenstvo z pohľadávky a na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

Proti uvedenému rozsudku v časti, ktorou bola navrhovateľovi priznaná náhrada škody vo výške 548,80 Eur s príslušenstvom a náhrada trov konania podal včas odvolanie odporca a žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť a návrh navrhovateľa zamietnuť, majúc za to, že správnosť postupu vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby MV SR, ktorý vydal uznesenie o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania navrhovateľa potvrdil aj dozorujúci prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry v Banskej Bystrici, ktorý sťažnosť navrhovateľa zamietol s konštatovaním, že získané poznatky vyšetrovateľa v priebehu prípravného konania plne potvrdzujú odôvodnenosť vznesenia obvinenia navrhovateľovi, čím bola garantom zákonnosti nad prípravným konaním verifikovaná zákonnosť uvedeného rozhodnutia. Uviedol, že obvinenie bolo vznesené v súlade s ust. § 206 ods. 1 Trestného poriadku. Po skončení vyšetrovania bola obvodným prokurátorom Vojenskej prokuratúry v Banskej Bystrici na navrhovateľa podaná obžaloba a až následne rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T 140/2008-371 bol navrhovateľ spod obžaloby oslobodený. Odvolanie prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry v Banskej Bystrici proti uvedenému rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zamietnuté. Mal za to, že nikdy nedošlo ku konštatovaniu pochybenia vyšetrovateľa, ktoré by zakladalo uplatnený nárok navrhovateľa v zmysle ustanovení zák.č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nenaplnenie podmienok daných ustanovením § 6 zák.č. 514/2003 Z.z., a to na skutočnosť, že relevantné rozhodnutie vyšetrovateľa nebolo nikdy zrušené ako nezákonné a túto otázku nemôže konajúci súd posúdiť prejudiciálne. Zamietnutím sťažnosti navrhovateľa proti uzneseniu o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania a podaním obžaloby sa prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry stotožnil s výsledkami vykonaného vyšetrovania a odobril postup vyšetrovateľa. Vzhľadom na uvedené podľa odporcu pasívne legitimovaným subjektom na náhradu škody je Generálna prokuratúra SR a s poukazom na § 21 ods. 4 OSP súd mal z úradnej povinnosti zistiť správnu organizačnú zložku štátu a začať s ňou konať. V opačnom prípade podľa odporcu dochádza k procesnej vade, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odporca mal za to, že zmena štátneho orgánu oprávneného konať v mene štátu v priebehu konania nie je zmenou účasti a súd o tomto nerozhoduje formou uznesenia. Vychádzajúc z ust. § 4 ods. 1 novely zák. č. 514 ods. 1 orgánom štátu zastupujúcim Slovenskú republiku v danom prípade je Generálna prokuratúra SR, keďže nejde ani o prípad nezamietnutia sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ a nepodanie obžaloby v trestnej veci a ani o prípad konania vyšetrovateľa bez záväzného pokynu prokurátora. Poukázal na skutočnosť, že trestná vec navrhovateľa dospela do štádia trestného konania, nedošlo k zrušeniu uzneseniu o vznesení obvinenia, obžaloba nebola odmietnutá a v danej veci bolo nariadené hlavné pojednávanie. Na uvedenú

situáciu sa podľa názoru odporcu nevzťahuje argumentácia súdu prvého stupňa o spätnej retroaktívite vzhľadom na zachovanie pasívne legitimovaného účastníka konania, keď zmena by sa dotkla len orgánu zastupujúceho ho v konaní. Podľa neho taktiež nedošlo v konaní pred súdom prvého stupňa k preukázaniu príčinnej súvislosti medzi relevantným uznesením vyšetrovateľa a škodou navrhovateľa a nedošlo k naplneniu jednej z hmotnoprávných podmienok zák.č. 514/2003 Z.z., keďže dané uznesenie nebolo pre nezákonnosť nikdy zrušené.

K podanému odvolaniu odporcu sa písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. Podľa jeho názoru došlo ku kumulatívne splneniu všetkých zákonných podmienok pre dôvodnosť nároku, ktorými sú existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, a k naplneniu hmotnoprávnej podmienky danej v ust. § 6 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. tým, že proti relevantnému uzneseniu vyšetrovateľa podal navrhovateľ riadny opravný prostriedok. Poukázal na rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo 53/93, podľa ktorého ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia., ktorými sú i náklady na trovy nutnej obhajoby bez zreteľa na to, či mu bo obhajca ustanovený, alebo si ho zvolil sám. Navyše sa odporca podľa neho s plnením peňažného dlhu dostal do omeškania. Pokiaľ ide o orgán oprávnený konať za štát mal za to, že vzhľadom na skutočnosť, že k vydaniu nezákonného uznesenia, k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a k podaniu žaloby došlo pred účinnosťou novely zák.č. 514/2003 Z.z. účinnejšou od 01.01.2013, nie je táto novela na daný prípad aplikovateľná.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v zmysle § 10 ods. 1 OSP prejednal odvolaním napadnutú vec v medziach a z dôvodov podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, rozsudok verejne vyhlásil za použitia ust. § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, pretože súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav potrebný pre právne posúdenie veci a vyvodil z neho i správny právny záver. Súd prvého stupňa vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľa, ako aj na opodstatnenosť tvrdení odporcu z hľadiska skutočností, ktoré uvádzal na svoju obranu (§120 ods. 1,4 OSP), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 132 OSP dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil vo veci samej aj správny právny záver o dôvodnosti nároku navrhovateľa proti odporcovi na zaplatenie škody vzniknutej v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním jeho osoby, keď na vec aplikoval zodpovedajúce ustanovenia zodpovedajúcej hmotnoprávnej normy (zák.č. 514/2003 Z.z., Občiansky zákonník), ktoré aj správne vyložil a svoje dôvody vedúce k vyhovneniu návrhu aj náležite v súlade s § 157 ods. 2 OSP odôvodnil, pričom sa dôsledne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj so všetkými relevantnými argumentmi a dôkaznými návrhmi sporových strán a posúdil opodstatnenosť všetkých právne a skutkovo relevantných námietok účastníkov súvisiacich s predmetom konania.

S poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP, prihliadnuc na obsah spisu a z neho vyplývajúci skutkový a právny stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 OSP) v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňového súdu. Vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa si nežiada ani doplniť dôvody na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, pretože by odvolací súd iba zopakoval správnosť záverov súdu prvého stupňa. V odvolaní odporca neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu, alebo jeho právneho hodnotenia a ani takými, o ktorých by súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci nebol mal vedomosť, alebo ktoré by nebol zväžil. Z konania pred súdom prvého stupňa iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

Podľa Ústavy SR, čl. 46 ods. 3, má každý právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo

právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zák.č. 514/2003 Z.z. Tento zákon výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby, avšak treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to úpravy zodpovednosti štátu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. V prípade, že obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby, súdna judikatúra má za to, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Vzhľadom na uvedené je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a teda v rámci spoločnosti utrpel ujmu, ktorú by ako poškodený mal mať nahradenú. Avšak tento právny nárok treba hľadať nielen v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ale aj vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 vyššie uvedeného zákona. Ak má štát byť skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nerozhoduje, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

V súlade s ustálenou súdnou praxou teda štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zrušeného zák.č. 58/1969 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na podstate týchto právnych záverov zotrvala súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z, ktorý zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenia), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej zodpovednosti štátu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4M Cdo 15/2009).

Osobitosťou náhrady škody podľa zák.č. 514/2003 Z.z. je to, že pred uplatnením nároku na náhradu škody na súde treba spravidla nárok vopred prerokovať s príslušným orgánom podanou písomnou žiadosťou. Tento nárok má uspokojiť predovšetkým orgán príslušný na prerokovanie nároku, keď v zmysle § 4 ods. 1 písm. l/ tohto zákona koná vo veci náhrady škody orgán, u ktorého bola podaná žiadosť na predbežné prerokovanie nároku (§ 15). Na uvedené zákonné ustanovenie súd prihliadol pri posudzovaní odvolacej námietky odporcu o nedostatku právomoci MV SR konať za štát v danom prípade, v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia v tomto smere, že pri absencii prechodných ustanovení novely zák.č. 514/2003 Z.z. a za situácie, že nárok na náhradu škody bol založený pred jej účinnosťou a pred jej účinnosťou došlo i k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na orgáne, ktorý bol v žalobe podanej taktiež pred účinnosťou novely označený za orgán konajúci za pasívne legitimovaný štát, oprávneným orgánom konať v predmetnej veci za štát je rozhodne Ministerstvo vnútra SR

Na základe uvedeného je potom zrejmé, že súd prvého stupňa vyhodnotil vykonané dokazovanie správne a vyvodil z neho i správny právny názor a z uvedeného dôvodu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní plne úspešnému navrhovateľovi priznal i plnú náhradu trov odvolacieho konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci (písomné vyjadrenie k odvolaniu) pri sadzbe 36,52 Eur spolu s režijným paušálom vo výške 7,81 Eur a DPH vo výške 20%.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.